

Mantra Gajatri

modlitwa uniwersalna – znaczenie i sens

*Om Bhur Bhuwah Swaha
Tat Sawitur Warenjam
Bhargo Dewasja Dimahi
Dijo Jo Nah Praczodajat*

Znaczenie ogólne: Medytujemy o najukochańszym Najwyższym Panu, Stwórcy, którego blask (boskie światło) oświetla wszystkie sfery (fizyczną, mentalną i duchową). Niech to boskie światło oświetla nasz intelekt.

Znaczenie poszczególnych słów:

Om – pierwotny dźwięk; **Bhur** – ciało fizyczne/sfera fizyczna; **Bhuwah** – siła życiowa/sfera mentalna; **Swaha** – duch/sfera duchowa; **Tat** – To (Bóg); **Sawitur** słońce, Stwórca (źródło wszelkiego życia); **Warenjam** – czić; **Bhargo** – blask (boskie światło); **Dewasja** – Najwyższy Pan; **Dimahi** – medytować; **Dijo** – intelekt; **Jo** – niech to światło; **Nah** – nasz; **Praczodajat** – oświetla/budzi.

Czym jest mantra Gajatri?

Mantra Gajatri to uniwersalna modlitwa zapisana w Wedach. Jest ona skierowana do immanentnej i transcendentnej boskości, której nadano imię Sawita, a które znaczy 'to, z którego wszystko się rodzi'. Gajatri można podzielić na trzy części: (1) wystawianie, (2) medytację, (3) modlitwę. Najpierw wychwala się Boga, następnie przeprowadza się pełną czci medytację, a na końcu zanoszą się prośbę do Boga, aby budził i wzmacniał intelekt, zdolność rozróżniania w człowieku.

Mantra Gajatri jest uważana za esencję Wed. Weda znaczy wiedza, a ta modlitwa sprzyja zdolności do zdobywania wiedzy i rozwija ją. W tej mantrze zawarte są cztery najważniejsze twierdzenia zapisane w czterech Wedach.

Sathya Sai Speaks, tom 13, rozdz. 34; z dyskursu wygłoszonego 20.06.1977 r.

Mantra Gajatri jest świętą mantrą, która ukazuje jedność leżącą u podstaw różnorodności w stworzeniu. Rozpoznając tę jedność, możemy zrozumieć różnorodność. Gлина jest jedna, chociaż można z niej wyrabiać dzbany o różnym kształcie i wielkości. Złoto jest jedno, chociaż złote ozdoby mogą być różnorodne. Atma jest jedna, chociaż wcielonych form, w których ona zamieszkuje, może być wiele. Niezależnie od maści krowy, mleko jest zawsze białe.

Sathya Sai Speaks, tom 16, rozdz. 6; z dyskursu wygłoszonego 17.03.1983 r.

Kim jest Matka Gajatri?

Gajatri jest matką wszystkich świętych pism (Wed). Jest wszędzie, gdzie intonuje się jej imię. Jest bardzo potężna. Gajatri jest tą, która podtrzymuje indywidualne istoty. Darzy czystymi myślami każdego, kto oddaje jej cześć. Jest ucieleśnieniem wszystkich bogiń. Gajatri jest naszym prawdziwym oddechem, Gajatri jest naszą wiarą w istnienie. Gajatri ma pięć twarzy – jest to pięć zasad życia. Posiada dziewięć określeń, a są to: 'Om, Bhur, Bhuwah, Swaha, Tat, Sawitur, Warenjam, Bhargo, Dewasja'. Matka Gajatri podtrzymuje i chroni każdą istotę oraz nadaje właściwy kierunek naszym zmysłom. 'Dimahi' znaczy medytacja. Modlimy się do niej, aby pobudziła w nas dobry intelekt. 'Dijo Jo Nah Praczodajat' – prosimy ją, aby obdarzyła nas wszystkim, czego potrzebujemy. Zatem Gajatri jest w całości modlitwą o opiekę, utrzymanie i wreszcie o wyzwolenie.

'My Dear Students', tom. 3, rozdz. 2; z dyskursu wygłoszonego 19.03.1998 r.

Gajatri jest matką Wed – Gajatri czandasam mata. Jednak Gajatri posiada trzy imiona: Gajatri, Sawitri i Saraswati. Są one obecne w każdym człowieku. Gajatri symbolizuje zmysły; jest panią zmysłów. Sawitri jest panią prany (siły życiowej). Wielu Hindusów zna historię Sawitri, która przywróciła życie zmarłemu mężowi Satjawanowi. Sawitri oznacza prawdę. Saraswati jest przewodnim bóstwem mowy (wak). Ta trójca reprezentuje czystość myśli, słów i czynów (trikarana śuddhi). Choć Gajatri ma trzy imiona, są one w każdym z nas jako zmysły (Gajatri), moc mowy (Saraswati) i siła życiowa (Sawitri).

Sathya Sai Speaks, tom 28, rozdz. 22; z dyskursu wygłoszonego 23.08.1995 r.

Uniwersalność mantry Gajatri

Dzięki postrzeganiu bezpośredniemu lub stosowaniu metody dedukcji można znaleźć dowody na istnienie każdej mocy. Ludzie próbowali się dowiedzieć, jaki jest bezpośredni dowód, za pomocą którego mogliby doświadczyć tej transcendentalnej mocy. Na dowód znaleźli słońce. Bez słońca w ogóle nie będzie światła. Ale to nie wszystko. Zatrzymają się wszelkie działania. Na tym świecie wodór jest niezbędny do rozwoju roślin i istot żywych. Głównymi składnikami słońca są wodór i hel. Bez nich świat nie może istnieć. Zatem starożytni doszli do wniosku, że słońce jest widzialnym dowodem istnienia transcendentalnej mocy. Odkryli również subtelne sekrety słońca. Dlatego czcili je w mantrze Gajatri jako najważniejsze bóstwo. Dijo Jo Nah Praczodajat – niech słońce oświeca nasz intelekt, tak jak rozsiewa swój blask. W mantrze Gajatri jest to modlitwa kierowana do słońca. W ten sposób starożytni uznali mantrę Gajatri za matkę Wed.

Sathya Sai Speaks, tom 24, rozdz. 8; z dyskursu wygłoszonego 21.05.1991 r.

Najwcześniejsze odkrycie poszukiwaczy było takie, że słońce jest najważniejszym czynnikiem determinującym codzienne życie człowieka i zapewniającym podstawowe warunki do życia. Dla człowieka, zwierzęcia, ptaka lub rośliny życie bez słońca byłoby niemożliwe. Uważano, że słońce jest źródłem wszelkiej energii i odpowiada za narodziny, wzrost i rozpad wszystkiego w stworzeniu. Dlatego mędrzec Wiśwamitra wystawiał w mantrze Gajatri boga słońca (Sawitara).

Sathya Sai Speaks, tom 19, rozdz. 4; z dyskursu wygłoszonego 8.03.1986 r.

Powtarzajcie mantrę Gajatri – to uniwersalna modlitwa. Składa się z trzech części: medytacji o chwale Boga jako światła obecnego w trzech światach – wyższym, środkowym i niższym (Om Bhur Bhuwah Swaha; Tat Sawitur Warenjam); smarany, czyli objawienia łaski (Bhargo Dewasja Dimahi) i prarthany, modlitwy o współczucie, aby osiągnąć wyzwolenie dzięki przebudzeniu inteligencji, która przenika cały wszechświat, a nie modlitwy o konkretną nazwę lub formę tej inteligencji; tak więc wszyscy mogą korzystać z tej inteligencji, która ich ocali. Nie może być fanatyzmu, nienawiści ani rywalizacji, jeśli praktykuje się mantrę Gajatri, jej nabożne powtarzanie oczyści uczucia i rozwinie miłość.

Sathya Sai Speaks, tom 7, rozdz. 37; z dyskursu wygłoszonego 13.10.1967 r.

Głębsze znaczenie mantry Gajatri

Gajatri, Sawitri i Saraswati są ukryte we wszystkich. W mantrze Gajatri słowa Bhur, Bhuwah i Swaha odnoszą się do ciała (materializacji), siły życiowej (wibracji) i duszy (emanacji). Bhur oznacza ziemię, która jest wyłącznie połączeniem materii. Symbolizuje ludzkie ciało, które również stanowi połączenie materii. Bhuwah odnosi się do siły życiowej, która powoduje, że ciało wibruje. Swaha odwołuje się do pradžniana-śakti, która podtrzymuje siłę życiową. Pradžniana-śakti to stała niepodzielona świadomość. Określa się ją także jako emanację. Materializacja, wibracja i emanacja są obecne w człowieku. Często mówię wam, że nie jesteście jedną osobą, lecz trzema – tą, za którą się uważacie (ciałem fizycznym), tą, za którą uważają was inni (ciałem mentalnym) i tą, którą jesteście naprawdę (atmą).

Sathya Sai Speaks, tom 33, rozdz. 4; z dyskursu wygłoszonego 10.02.2000 r.

Mantrę Gajatri opisano jako posiadającą pięć twarzy. Pierwszą jest „Om”. Drugą jest „Bhur Bhuwah Swaha”. Trzecią jest „Tat Sawitur Warenjam”. Czwartą jest „Bhargo Dewasja Dimahi”. Piątą jest „Dijo Jo Nah Pracodajat”. W tych pięciu twarzach Gajatri ukazuje pięć pran (sił życiowych). Gajatri jest obrończynią pięciu pran w człowieku. ‘Gajantam trajate iti Gajatri’ – ponieważ chroni tego, kto ją recytuje, nazywana jest Gajatri. Gdy Gajatri działa jako obrończyni sił życiowych, jest nazywana Sawitri. W opowieściach zawartych w świętych pismach Sawitri występuje jako oddana żona, która przywróciła do życia swego męża Satjawana. Sawitri jest przewodnim bóstwem pięciu pran. Chroni tych, którzy prowadzą życie w prawdzie. Takie jest wewnętrzne znaczenie.

Gdy przez recytację mantry rozwija się nasz intelekt i intuicja, odpowiadającym za to bóstwem jest Gajatri. Gdy chronione są życiowe siły, ochronnym bóstwem jest Sawitri. Gdy ochraniają nasza mowa, bóstwem jest Saraswati. Z powodu ochronnych ról Sawitri, Saraswati i Gajatri w odniesieniu do życia, mowy i umysłu, Gajatri określa się jako ‘Sarwa dewata swarupini’ – ucieleśnienie wszystkich bogiń.

Sathya Sai Speaks, tom 16, rozdz. 6; z dyskursu wygłoszonego 17.03.1983 r.

Mantra Gajatri składa się z trzech części: pochwalnej, medytacyjnej i modlitwowej. Na początku wychwala się Boga, później z czcią medytuje się o Nim, a na końcu zwraca się do Niego z prośbą, by rozproszył ciemność ignorancji oraz obudził i wzmocnił intelekt. „Dimahi” dotyczy aspektu medytacji. „Dijo Jo Nah Pracodajat” łączy się z aspektem modlitwy. Intonowanie mantry Gajatri oczyszcza umysł oraz obdarza oddaniem, nieprzywiązaniem i mądrością.

Sathya Sai Speaks, tom 33, rozdz. 4; z dyskursu wygłoszonego 10.02.2000 r.

Korzyści płynące z intonowania mantry Gajatri

Dzięki medytowaniu nad mantrą Gajatri można uświadomić sobie wewnętrzną motywującą zasadę pięciu żywiołów, pięciu sił życiowych w ludzkim ciele oraz pięciu powłok, które okrywają atnę. Tak jak istnieją trzy podstawowe energie, które kierują człowiekiem – fizyczna, metafizyczna i psychiczna (adhibouthika, adhidajwika i adhjatmika) – podobnie mantra Gajatri posiada trzy aspekty: Gajatri, Sawitri i Saraswati. Gajatri opiekuje się metafizyką, Sawitri – ciałem fizycznym, a Saraswati – psychiką. Te trzy karany, czyli instrumenty, należy oczyścić i udoskonalić po to, by człowiek mógł urzeczywistnić cel życia. To wielkie zadanie można zrealizować przez recytowanie mantry Gajatri i medytowanie nad nią.

Sathya Sai Speaks, tom 15, rozdz. 11; z dyskursu wygłoszonego 26.06.1981 r.

Mantra Gajatri ochroni was od krzywdy, niezależnie od tego, gdzie będziecie – w podróży, w pracy czy w domu. Mieszkańcy Zachodu zbadali wibracje, jakie wytwarza ta mantra i odkryli, że gdy recytuje się ją z prawidłową wymową określoną w Wedach, atmosfera wokół staje się wyraźnie rozświetlona. Zatem gdy będziecie intonować mantrę Gajatri, zstąpi na was Brahma-prakasha (boski blask), rozświetli wasz intelekt i oświetli waszą drogę. Na zakończenie powtórzcie też trzykrotnie ‘śanti’, ponieważ przyniesie to śanti (pokój) trzem istnościom w was – ciału, umysłowi i duszy.

Sathya Sai Speaks, tom 13, rozdz. 34; z dyskursu wygłoszonego 20.06.1977 r.

Ważne jest, aby mantrę Gajatri recytować przynajmniej trzy razy dziennie – rano, w południe i wieczorem. Pozwoli to zmniejszyć skutki złych czynów, jakie człowiek popełnia każdego dnia. Jest to jak kupowanie towarów za gotówkę, zamiast na kredyt. Nie gromadzi się dług karmiczny (skutki czynów), gdyż tego samego dnia dzięki recytowaniu mantry Gajatri niweluje się karmę (czyny).

Sathya Sai Speaks, tom 16, rozdz. 6; z dyskursu wygłoszonego 17.03.1983 r.

‘Sarwa roga niwarini Gajatri’ – Gajatri przynosi ulgę we wszystkich chorobach. ‘Sarwa duhkha pariwarini Gajatri’ – Gajatri odsuwa wszelkie nieszczęścia. ‘Sarwa wancza phalasi Gajatri’ – Gajatri spełnia wszystkie pragnienia. Obdarza wszystkim, co jest korzystne. Gdy będzie intonować się mantrę Gajatri, różne moce pojawią się jako jedna.

Sathya Sai Speaks, tom 28, rozdz. 22; z dyskursu wygłoszonego 23.08.1995 r.

Kiedy wypowiadać mantrę Gajatri?

Nie śpiewajcie bezwartościowych i szkodliwych piosenek filmowych. Zamiast tego recytujcie mantrę Gajatri. Gdy bierzecie kąpiel, oczyszczacie ciało; niech umysł i intelekt też zostaną oczyszczone. Powtarzajcie ją w czasie kąpieli i przed każdym posiłkiem, gdy budzicie się ze snu i gdy kładzicie się spać. Na zakończenie powtórzcie też trzykrotnie ‘śanti’ (pokój), ponieważ przyniesie to pokój trzem istnościom w was – ciału, umysłowi i duszy.

Sathya Sai Speaks, tom 13, rozdz. 34; z dyskursu wygłoszonego 20.06.1977 r.

Czas tak jak człowiek posiada trzy cechy: sattwę, radžas i tamas (cechy czystości, czyli spokoju, namiętności i bierności). Dzień dzieli się na trzy części:

- *godziny między 4 a 8 rano i między 16 a 20 mają jakoś sattwy;*
- *godziny między 8 rano i 16 po południu są radžasowe;*
- *godziny między 20 wieczorem i 4 rano są tamasowe.*

Osiem godzin między godziną 20 wieczorem i 4 rano przeznaczają się głównie na sen. Osiem godzin w ciągu dnia (od 8 rano do 16) to czas pracy dla wszystkich istot, łącznie ze zwierzętami i ptakami, wypełniającymi swoje codzienne obowiązki; są uważane za radžasowe. Gdy cztery sattwicze godziny poranka wykorzystuje się do angażowania się w dobre działania, takie jak oddawanie czci, prawe czyny i przebywanie w dobrym towarzystwie, człowiek z pewnością wzniesie się z poziomu ludzkiego do boskiego. Mantrę Gajatri należy recytować w czasie sattwicznym (od 4 do 8 i od 16 do 20).

Sathya Sai Speaks, tom 16, rozdz. 6; z dyskursu wygłoszonego 17.03.1983 r.

(dk is)

Źródło: <http://www.sathyasai.org/gayatri>

Literatura uzupełniająca:

[Baba and the Gayatri – from Vision of the Divine](#)

The Power of Gayatri ([Dharma Vahini, chap VII](#))

Significance of the Gayatri ([Discourse 10 Feb 2000](#))

Unique Potency of the Gayatri Mantra ([Discourse 23 Aug 1995](#))

The Gayatri Path to God ([Discourse 17 Mar 1983](#))

The Gayatri ([Discourse 26 Jun 1981](#))

The Universal Prayer ([Discourse 20 Jun 1977](#))

The Basic Hypocrisy ([Discourse 26 Apr 1965](#))

Recruits for My Army ([Discourse 25 Feb 1965](#))

Upanayam ([Discourse 16 May 1964](#))